

DIMOSIES-SYMVASEIS.GR

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΤΙΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

Πολιτικός Μηχανικός, MSc ΕΜΠ, ΥΔ ΠΑΔΑ

Συγγραφέας Τεχνικής Νομοθεσίας & Διαχείρισης Έργων

Εισηγητής Ν.4412/2016 ΕΚΔΔΑ, ΠΑΔΑ, ΕΜΔΥΔΑΣ, ΜΟΔ ΑΕ

dimosies-symvaseis.gr

e-mail: zpastamatis@gmail.com

dim.symvaseis@gmail.com

Ως Αναθεώρηση τιμών

- ορίζεται η συμβατική αμοιβή του αναδόχου που αναπροσαρμόζεται κάθε ημερολογιακό τρίμηνο (αναθεωρητική περίοδος), προκειμένου να μην επηρεασθεί αρνητικά από την άνοδο του τιμαρίθμου, ο οποίος επηρεάζει τις τιμές των υλικών, των ημερομισθίων κλπ.
- ✓ Η αναθεώρηση τιμών είναι η διαδικασία με την οποία το εργολαβικό αντάλλαγμα προσαρμόζεται στις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν κατά τον χρόνο πραγματικής εκτέλεσης του έργου και με την έννοια αυτή το τίμημα της σύμβασης είναι σχετικό.

παρ. 3

- αλληλεσύνδεση μεταξύ των αναθεωρητικών περιόδων σε απόλυτη σχέση με το χρονοδιάγραμμα εργασιών του άρθρου 145 του Ν.4412/2016 και ορίζονται οι αναθεωρητικές περίοδοι σε απόλυτη σχέση με αυτό.

παρ. 3 Για τον υπολογισμό και την πληρωμή δαπάνης αναθεώρησης, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 153 του ν.4412/2016

- ✓ Η αναθεώρηση υπολογίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο εκτέλεσης των εργασιών, εάν αυτές εκτελέστηκαν με βάση το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.
- ✓ Για εργασίες που εκτελέστηκαν καθυστερημένα, λαμβάνεται ως χρόνος εκτέλεσης ο χρόνος του χρονοδιαγράμματος.
- ✓ Για εργασίες που εκτελέστηκαν πρόωρα, ισχύει ο χρόνος πραγματικής εκτέλεσης.
- ✓ Για τις εργασίες που εκτελέστηκαν μετά την πάροδο της αρχικής συμβατικής προθεσμίας, η αναθεώρηση υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της τελευταίας αναθεωρητικής περιόδου, εάν η καθυστέρηση οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου.

Η έγκριση ή μη της αναθεώρησης αποτελεί πράξη της ΔΥ

- και σαν τέτοια υπόκειται σε όλες τις ενστάσεις.
- Είναι ανάγκη η ένσταση να αναφέρει ρητά για ποιες εργασίες ζητείται η αναθεώρηση αλλιώς αυτή πάσχει από αοριστία.
- εάν η πιστοποίηση που περιλαμβάνει και αναθεώρηση υποβληθεί με υπαιτιότητα της διοικήσεως μετά την πάροδο του τριμήνου, το ύψος της αναθεώρησης υπολογίζεται βάσει του χρόνου υποβολής της. (ΣτΕ 1093/2005)

Παρ. 5

- καθορίζεται ο χρόνος εκκίνησης για τον υπολογισμό της αναθεώρησης, γίνεται διάκριση ανάμεσα σε έργα με δημοπρασία και έργα χωρίς δημοπρασία, στα οποία πρέπει να περιληφθούν και τα έργα με πρόσκληση περιορισμένου αριθμού.
- Μπαίνουν νέες διατάξεις για έργα οποιασδήποτε κατηγορίας συνολικού εκτιμώμενου προϋπολογισμού δημοπράτησης ή ανάθεσης ύψους ενάμισι εκατομμυρίου (1.500.000 ευρώ) χωρίς ΦΠΑ για τα οποία κατ' εξαίρεση η σταθερότητα των τιμών περιορίζεται μόνο στο ημερολογιακό τρίμηνο εκκίνησης.

παρ. 7

- «Ο σταθερός συντελεστής «σ» στον τύπο της αναθεώρησης της παρ. 6 ορίζεται από τη σχέση: $\sigma = \sigma_1 + 0,01 \nu$ όπου
 - σ_1 είναι συντελεστής, που καθορίζεται ενιαία για όλες τις κατηγορίες ή και χωριστά για καθεμία από τις κατηγορίες των δημόσιων έργων και ανέρχεται σε
 - $\sigma_1 = 0,12$ για όλες τις κατηγορίες έργων και
 - « ν » είναι ακέραιος αριθμός
 - ✓ ίσος με τη μονάδα για την πρώτη αναθεωρητική περίοδο, που υπολογίζεται αναθεώρηση για τη συγκεκριμένη σε κάθε περίπτωση εργολαβία και
 - ✓ που αυξάνεται κατά μία μονάδα για καθεμία από τις επόμενες αναθεωρητικές περιόδους της συγκεκριμένης εργολαβίας.
 - ✓ Ο ν παύει να αυξάνει, όταν το «σ» γίνει «0,20».

παρ. 8 (Μη ταυτοποίηση των κονδυλίων λογαριασμών με τα άρθρα του τιμολογίου)

- Η αναθεώρηση της τιμής κάθε συμβατικού κονδυλίου γίνεται με βάση τα αντίστοιχα άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών, που ορίζονται με τα συμβατικά τεύχη.
- Όταν πρόκειται για κονδύλια που δεν ταυτίζονται με άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων ή σε περιπτώσεις κατ' αποκοπή τιμών ή σύνθετων τιμών τα συμβατικά τεύχη ή τα ΠΚΤΜΝΕ καθορίζουν για την αναθεώρησή τους
 - παρεμφερή άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων ή
 - ομάδα τέτοιων κονδυλίων με τα αντίστοιχα βάρη καθενός άρθρου.

Παρ. 9

- Καθορίζεται κατ' αρχάς ο αποκλεισμός από την αναθεώρηση για τα έργα που εκτελούνται χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα και στις απολογιστικές εργασίες.
- Στα συστήματα «ελεύθερης συμπλήρωσης τιμολογίου» και «μελέτη και κατασκευή» ή στα έργα με αντάλλαγμα σε ξένο νόμισμα (σπάνια πλέον περίπτωση μετά το ευρώ), η αναθεώρηση πρέπει να ορίζεται ρητά από την διακήρυξη και να προσδιορίζεται ο τρόπος της, διαφορετικά δεν υπάρχει περιθώριο αναθεώρησης (ΣτΕ 1347/2001).

παρ. 13

- Εξαίρεση αναθεώρησης από υλικά που χορηγούνται από τον φορέα κατασκευής
- Προβλέπεται ενσωμάτωση (για την αναθεώρηση) των υλικών που προμηθεύει ο ανάδοχος στις εργασίες (και τα αντίστοιχα κονδύλια) που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν και με τον τρόπο αυτό η αναθεώρηση των τιμών σχετικά με τα υλικά του αναδόχου γίνεται όχι κατά το τρίμηνο προμήθειας τους στο εργοτάξιο, αλλά κατά το τρίμηνο ενσωμάτωσης τους στην αντίστοιχη εργασία του τιμολογίου.
- Σε περίπτωση μηχανημάτων μεγάλης αξίας,
 - ✓ όταν για αυτά ορίζεται χωριστό αντάλλαγμα για την προμήθεια τους στη σύμβαση, τότε η ίδια η σύμβαση μπορεί να ορίζει
 - και για αυτά άλλο τρόπο αναθεώρησης

παρ. 14

- συνάγεται ότι ο ανάδοχος κατά την διεκδίκηση αποζημιώσεων δυνάμει διοικητικής ή δικαστικής απόφασης, για ποσά τα για τα οποία ο ανάδοχος δικαιούται αναθεώρηση από το περιεχόμενο της απόφασης αυτής (διοικητικής ή δικαστικής) πρέπει με μεγάλη προσοχή να συντάσσει τα σχετικά κείμενα, είτε προσφυγών, είτε ενστάσεων, είτε αγωγών έτσι ώστε να αναλύει τα ποσά για τα οποία πέρα από την αποζημίωση δικαιούται και αναθεώρηση.

παρ. 15

- Το ποσό της αναθεώρησης καταβάλλεται από τις πιστώσεις του έργου. Στην περίπτωση αναθεώρησης, για την καταβολή της δεν είναι απαραίτητη η σύνταξη ΑΠΕ.
- Σε περίπτωση που το έργο έχει ολοκληρωθεί, μπορεί να γίνει ανάλωση των πιστώσεων ου έχουν διατεθεί για άλλους λόγους (Απρόβλεπτα, ανάλωση πιστώσεων επί έλατον εργασιών).
- Στο τέλος του έργου, (με τον τελικό λογαριασμό), να συντάσσεται ΑΠΕ που να περιλαμβάνει την οριστική αναθεώρηση για να είναι εμφανές το ακριβές κόστος του έργου.

παρ. 23

- «Κατ' εξαίρεση από το δ' τρίμηνο του 2012 και εντεύθεν, ο σταθερός συντελεστής σ στον τύπο αναθεώρησης της παρ. 6 ορίζεται από τη σχέση σ (ή σ) = 1.
- Η διάταξη εφαρμόζεται
 - ❖ σε όλες τις συμβάσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη ανεξάρτητα του χρόνου δημοπράτησής τους,
 - ❖ εκτός από τις συμβάσεις με χρόνο δημοπράτησης πριν το γ' τρίμηνο του 2012, για τις οποίες η αναθεώρηση των τιμών υπολογίζεται από το δ' τρίμηνο του 2012 και εντεύθεν με τους ισχύοντες για το γ' τρίμηνο του 2012 συντελεστές αναθεώρησης και με ελάχιστη τιμή εφαρμογής αυτών ίση με τη μονάδα (1).

Υπολογισμός και Πληρωμή δαπάνης αναθεώρησης

Για τον υπολογισμό και την πληρωμή δαπάνης αναθεώρησης, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 153 του ν.4412/2016

- ✓ Η αναθεώρηση των εργασιών υπολογίζεται για τις εργασίες που πραγματικά εκτελέσθηκαν μέσα στο χρονοδιάγραμμα του έργου.
- ✓ Εργασίες που για οποιοδήποτε λόγο εκτελέστηκαν σε αναθεωρητική περίοδο μεταγενέστερη της προβλεπόμενης στο χρονοδιάγραμμα, θεωρούνται για τον υπολογισμό της αναθεώρησης ότι εκτελέστηκαν στην αναθεωρητική περίοδο κατά την οποία έπρεπε να εκτελεστούν.
- ✓ Για εργασίες που εκτελέστηκαν πριν από την προβλεπόμενη από το χρονοδιάγραμμα αναθεωρητική περίοδο, η αναθεώρηση υπολογίζεται με βάση το χρόνο της πραγματικής εκτέλεσής τους.
- ✓ 2. Τα υλικά επί τόπου του έργου θα αναθεωρούνται κατά τον χρόνο της πιστοποίησής τους και όχι της ενσωμάτωσής τους, με τους συντελεστές των κονδυλίων στα οποία πρόκειται να ενσωματωθούν.

Για τον υπολογισμό και την πληρωμή δαπάνης αναθεώρησης, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 153 του ν.4412/2016

- Σε ειδική στήλη του προϋπολογισμού μελέτης αναγράφεται ο κωδικός αριθμός του κονδυλίου των εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών με το συντελεστή αναθεώρησης του οποίου θα αναθεωρούνται τα αντίστοιχα κονδύλια της παρούσας εργολαβίας.
- 4. Για τον καθορισμό των ποσοτήτων των εργασιών που εκτελούνται κατά αναθεωρητική περίοδο, θα συντάσσεται υποχρεωτικά στο τέλος αυτής πρακτικό μεταξύ του αναδόχου και του επιβλέποντος που θα θεωρείται από τον Πρ/νο της Δ.Υ. Οι αναθεωρούμενες ποσότητες θα εξάγονται, αφού ληφθούν υπόψη τα παραπάνω οριζόμενα.

Ως χρόνος εκκίνησης για τον υπολογισμό της αναθεώρησης κάθε εργολαβικής σύμβασης ορίζεται το ημερολογιακό τρίμηνο μέσα στο οποίο:

- α) υποβλήθηκε η προσφορά, αν πρόκειται για σύμβαση, που καταρτίσθηκε ύστερα από δημοπρασία ή
- β) εκδόθηκε η σχετική εγκριτική απόφαση, αν πρόκειται για σύμβαση που καταρτίσθηκε χωρίς δημοπρασία, και υπό τον όρο, ότι η εγκριτική αυτή απόφαση δεν ορίζει άλλον χρόνο

Τρόπος υπολογισμού αναθεώρησης

Η αναθεώρηση (αύξηση ή μείωση) για κάθε αναθεωρητική περίοδο υπολογίζεται με βάση τον τύπο:

$$\Delta T_v = T \times \left(\frac{A_v}{A_o} - 1 \right) \times (1 - s)$$

όπου είναι:

- T: η υπόψη τιμή της σύμβασης,
- ΔT_v : η αναθεώρηση της παραπάνω τιμής στην υπόψη αναθεωρητική περίοδο v,
- A_o : τιμή που προκύπτει, αφού συμπληρωθεί με βασικές τιμές του χρόνου εκκίνησης το οριζόμενο για την
- τιμή T άρθρο ανάλυσης τιμών ή συνδυασμός άρθρων με τα βάρη τους, όπως προσδιορίζονται από τη σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 8,

**Καθορισμός συντελεστών
αναθεώρησης τιμών**

Καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων

- Η πρώτη εγκύκλιος με την οποία καθορίζονται οι συντελεστές αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων, σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016 και αναπροσαρμόζεται ο συντελεστής σ1 σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 153 του ν.4412/2016 είναι η **εγκ.1/17587/19.01.2022** Υπ. Υποδομών και Μεταφορών για τη δημοσίευση της απόφασης του Υπ. Υποδομών και Μεταφορών 359881/10-12-2021 (ΦΕΚ 5983/τ'Β/20.12.2021)

Στην εγκύκλιο επισημαίνονται τα εξής:

- Οι συντελεστές αναθεώρησης των τριών πρώτων τριμήνων Α,Β,Γ του 2021, εφαρμόζονται χωρίς να συσχετίζονται μεταξύ τους, σε όλα τα εν εξελίξει έργα ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους
- Οι συντελεστές αναθεώρησης του Γ' τριμήνου 2021 θα ισχύουν ως προσωρινοί συντελεστές και για τα επόμενα τρίμηνα.
- Για εργασίες των οποίων συντελεστές αναθεώρησης δεν περιλαμβάνονται στην απόφαση, αυτές θα αναθεωρούνται με χρήση **άρθρων ομοειδών εργασιών**.
- Ο μειωμένος συντελεστής $\sigma_1=0,07$ ισχύει για τα έργα που θα δημοπρατηθούν μετά την ημερομηνία έκδοσης του ΦΕΚ.

**Εξασφάλιση και διαχείριση
επιπλέον δαπάνης λόγω
αναθεώρησης**

Εξασφάλιση επιπλέον δαπάνης λόγω αναθεώρησης (2/2)

- Σε σχέση με την πληρωμή δαπανών αναθεώρησης, που προκύπτουν κατά την υλοποίηση έργων και μελετών, αναρτάται το ακόλουθο συνημμένο Υπόδειγμα εγγράφου.
- Το έγγραφο αφορά στην ανάγκη εξασφάλιση της επιπλέον δαπάνης λόγω αναθεώρησης και την εξόφληση αναθεώρησης εν εξελίξει Έργων από τις Διευθύνσεις Προγραμματισμού του Φορέα λόγω καταγραφής των αναγκών των Έργων, διαρθρώνεται δε ανάλογα με το Πρόγραμμα ένταξης των Έργων σύμφωνα με:
- Α'. Τα Ενταγμένα έργα στο Τεχνικό Πρόγραμμα του Φορέα
- Β'. Ενταγμένα σε συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα Έργα (ΠΠΑ)
- Γ'. Προτάσεις Έργων προς Ένταξη

➤ Ως Υπόδειγμα

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

zpapastamatis@gmail.com

<http://dimosies-symvaseis.gr>